

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

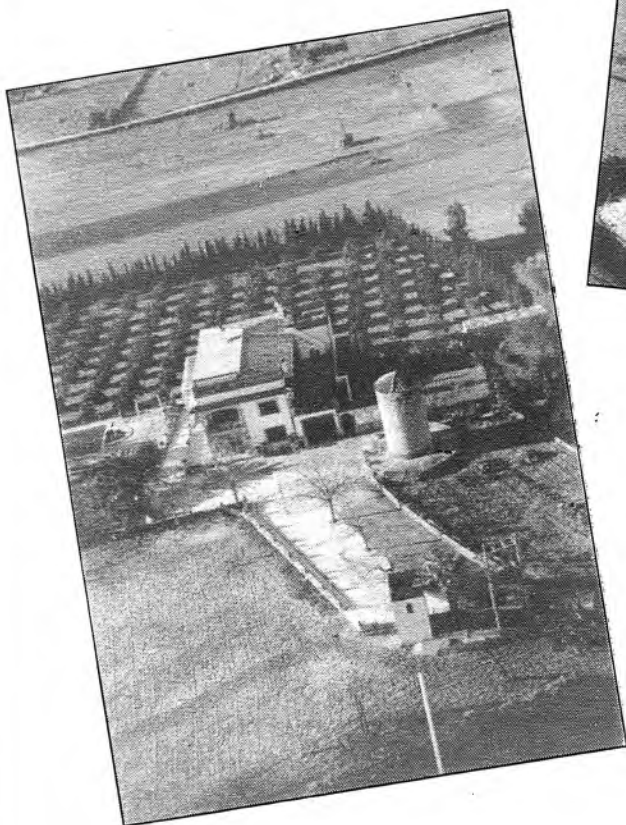


BUTLLETÍ INFORMATIU N° 81-82

JULIOL-AGOST 1991

**PREMSA
CORONA**





Una exposició diferent

L'exposició de fotografies anomenada "*Des de l'aire*" suposa un recorregut d'imatges realitzades des d'un prisma poc habitual per a tots els veïnats. Tan avesats com estam a veure tots els racons del nostre entorn sempre des dels mateixos angles i llocs, aquesta passada ràpida per damunt les teulades de les cases de Lloret ens ajudarà, sens dubte, a conèixer millor el que ja coneixem i a estranyar-nos de veure com, tal vegada, no coneixem tant les coses com ens ho sembla.

S'hi podran veure aspectes insòlits i perspectives mai imaginades. A primera vista, des de l'aire, el nostre poble sembla més gran i gros del puguem imaginar-nos si passejam a peu pels carrers i carreros. De cases i casetes, no hem de menar enveja a cap poble dels voltants. En tenim més de les que pugui parèixer a simple vista.

En resum, una exposició recomanable tant per la qualitat de les fotografies, com per la novetat que representa veure Lloret a vista d'aucell. ■

**EXPOSICIÓ DE
FOTOGRAFIES AÈRIES
DE LLORET**

DES DE L'AIRE
de
Bartomeu Amengual

**INAUGURACIÓ DIA 11 D'AGOST
A LES 12 HORES
AL CENTRE PARROQUIAL**

Les fotografies que il·lustren aquesta pàgina són una mostra de les que es podran veure a l'exposició. La portada d'aquest número de la revista, així com la del programa de festes d'enguany, també ho són.

**ES PI GROS**

Lloret de Vistalegre



Butlletí informatiu N° 81-82
Juliol-Agost 1991
Lloret de Vistalegre

Dipòsit Legal: PM 623/79

ADREÇA:
Costa des Pou, N° 13
Lloret de Vistalegre

IMPRESSIÓ:
"Apòstol y civilizador"
Convent, s/n
Petra

BESTIARI

Jo no sé com ni es perquè,
ni l'he arribat a afinar:
si sa llebre cerca es ca
o si es ca sa llebre cerca.

Sa meva dona, germans,
un dia que era a la vila,
va agafar una llebre viva
sense escopeta ni cans.

Toni, an En Pau li diràs
cada dia una vegada:
Ja va ser bona passada
trobar sa llebre acotada
ajaguda dins es jaç
i esperar que li tiràs
un altre s'arcabussada!

Els articles publicats en
aquesta revista expressen úni-
cament l'opinió dels seus autors.

Editorial

Quan de nou tornen arribar les Festes de Sant Domingo podem comprovar que és ben cert allò que diven les persones majors: els temps han canviat molt. Res sembla com abans. Per molt que comencin com altre temps amb l'alçada de les banderes una setmana abans, ningú espera amb el mateix desig d'enrera les festes d'estiu. I això que només n'hi ha unes com aquestes en tot l'any a cada un dels nostres pobles. Podriem pensar que la gent ja està embafada de tot.

Són festes populars? Podem dir que realment la gent les vol? Si fos així, no passaria com aquests darrers anys en què no ha sortit cap grup de joves arriscats amb voluntat de fer uns espectacles diferents i amb una mica de la curolla que abans hi havia. Com és habitual, enguany l'Ajuntament tornarà a fer el que podrà amb relació a les festes. Els regidors, que són pocs i quasi sempre els mateixos, i quatre voluntaris més que de tant en tant ajuden puntualment hauran de fer la feina. Ja han passat els anys de joves il·lusionats en fer unes festes millors que les dels anys anteriors. Ben segur que si ara sortien una colla d'amics que es presentassin voluntaris per fer unes festes on hi actuaria gent de la talla de Quico Pi de la Serra o de José Luis Perales ningú creuria que estan dins els seus cabals. Aquesta és la història. No hi ha risc ni ganes de participar. Són festes populars perquè volem que s'anomenin així. Ben cert és que de populars en tenen poc. Cada any s'ha convertit més en una rutina que s'ha de complir que en una veritable il·lusió de viure les festes.

Si afirmavem amb rotunditat que els programes de festes són calcats un any d'un altre no ens fariem gaire enfora de la realitat. La similitud és tan grossa que fa pensar que al poble vivim a un entorn on la manca d'imaginació pot arribar a límits preocupants. El tema de les festes no és més que un exemple del que passa. Quantes conferències s'organitzen que hi assistesquin més que els quatre incondicionals. Tot és qüestió de modes. Un temps va tocar al tenis, al futbol-sala, al futbol, ara a les bicicletes... Sembla que tot va a temporades. Si En Benet la té bona, N'Esteve l'ha de tenir millor. Decaurà amb uns mesos i les bicicletes dins la portassa? Sempre serem iguals? Tots ens coneixem i no hi podem fer massa miracles, però hauríem de posar un poc de cada un per intentar canviar un poc les coses.

No ens queda més que esperar que aquestes festes siguin més bones que les de l'any passat i pitjors que les de l'any vinent. De tots nosaltres depèn. Bones Festes.■



Notícies locals

CAMÍ DE SA FONT

Aquest passat mes de juliol ha estat asfaltat el camí de Sa Font. L'obra, inclosa en el *Pla d'Obres i Serveis de 1989*, tenia un pressupost de 3.843.000 pessetes.

Per altra banda, també s'ha fet una s'fiquia (que antigament ja existia, però fou tapada) i un mur de contenció a la travessia que va de la carretera de Montuiri a la de Sineu, degut al mal estat que presentava pel pas de camions i de l'hivern tan plujós d'enguany.

HORARI AJUNTAMENT

Durant el mes d'agost l'Ajuntament estarà obert de dilluns a divendres, de 9 a 13 hores. Els dissabtes estarà tancat.

FULETÓ

Durant les Festes de Sant Domingo serà repartit el fulletó *Plagueta de goigs del convent dominicà de Llorito*, editat per l'Ajuntament de Lloret amb la col.laboració de la Direcció General de Joventut. És el número 4 de la col.lecció *Quaderns de Lloret*.

PADRÓ D'HABITANTS

Segons el *Padró Municipal d'Habitants* aprovat per l'Ajuntament el passat 2 de juliol, Lloret té 814 habitants.

MONUMENT A ES PI GROS

L'Ajuntament ha rebut l'autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per tal de poder aixecar un monument a l'indret on es troba Es Pi Gros.



El mes de maig, la Tercera Edat va anar de viatge a Eivissa.

La idea és realitzar una espècie de plataforma en pedra amb varies terrasses a dalt de la qual s'instal·larien els fanals que il·luminen la zona. La terrassa de dalt serviria també com a possible escenari. Ara, l'Ajuntament es posarà en contacte amb l'*Escola de margers* i amb l'aparellador municipal per tal d'estudiar la viabilitat del projecte.

ACTIVITATS D'ESTIU

Nombroses són les activitats que s'han organitzat per aquests mesos de juliol i agost. Tallers d'estels i fotografia, cursos d'informàtica, tennis i natació i una excursió a Menorca completen un programa bastant engrescador.

TALLER D'ESTELS

Aquest taller començarà dissabte dia 3 d'agost i serà coordinat per N'Andreu Móra. A hores d'ara hi ha deu apuntats.

CURSET DE NATACIÓ

El curs de natació va començar dia 8 de juliol i acabarà dia 3 d'agost. Les classes diàries han estat impartides per dos monitors i l'assis-

tència, molt nombrosa, ha estat de 77 nins i majors.

CURSET DE FOTOGRAFIA

El proper mes de setembre se celebrarà aquest curs que impartirà el fotògraf Jaume Coll. Tots els interessats a participar-hi vos podeu dirigir a l'Ajuntament.

CURSET DE TENIS

Dia 9 d'agost comença el curs de tennis que el monitor Joan Ramon de l'*Sport d'Inca* impartirà als 44 cursillistes. Les classes es faran en quatre grups: nins i nines (de 17.30 a 18.45 hores), dones (dos grups, de 18.45 a 20.30 h.) i homes (de 20.30 a 21.30 h.).

BIBLIOTECA

Com cada any, la Biblioteca estarà tancada durant les Festes de Sant Domingo, des del 2 al 11 d'agost.

**Amb el suport
de l'Ajuntament
de Lloret de Vistalegre**



Associació de la Tercera Edat

Amb la calor que fa, poques són les ganes que hi ha de sortir per enmig i, per això mateix, poques són les activitats que hem realitzat des de la darrera crònica que publicàrem a *Es Pi Gros*. Així i tot, no estam mai aturats i sempre hi ha qualque cosa que contar.

EXCURSIÓ A AQUACITY

Dia 7 de juliol realitzàrem una excursió d'aquestes estiuenques i refrescants, en què els nostres socis i amics pogueren venir acompanyats dels seus fills o nés ja que la ocasió no era per manco.

Visitàrem La Porciúncula i el seu museu, i després anàrem al parc aquàtic *Aquacity* de S'Arenal, on poguérem visitar un *terrarium* amb una mostra de rèptils.

Després d'un bon dinar al restaurant *Es Pins*, amenitzat per un grup de música format per alguns components de *Flor d'ametler*, férem un poc de festa i es realitzaren diversos sortejos, entre ells el de varis viatges fora de Mallorca.

La mala sort dels lloritans volgué que cap regal ens tocàs i tots anaren a caure als excursionistes de les associacions de Son Servera i Sant Llorenç que ens acompanyaven. De tota manera, l'empresa tengué un gran detall i ens donà diversos premis per sortejar al nostre grup.

HOMENATGE A LA VELLESA

Diumenge dia 11 d'Agost, téndrà lloc dins el programa d'actes de les Festes de Sant Domingo el XXIV *Homenatge a la Vellea* que



Durant la visita al Parlament Balear el passat 8 de maig, el President del mateix, Jeroni Albertí, féu entrega a la nostra Associació d'un obsequi de record.

enguany, com ha fet des del seu naixement, organitza la nostra Associació i que compta amb el patrocini del *Banc Bilbao-Vizcaya*.

La Festa començarà a les 11 del dematí amb una missa i continuarà en acabar l'acte religiós a la Plaça de l'Església on el Grup de Ball *Sa Font Figuera* ens amenitzarà amb les seves jotes i boleros.

PRÒXIMES ACTIVITATS

Vàries són les activitats que tenim en projecte, si bé encara no n'hi cap que es pugui anunciar amb data exacta.

A finals del present mes d'agost, realitzaren la tradicional gelatada que solen fer cada estiu. Un vespre d'aquest estiu també anirem al *Fogueró-Palace* d'Alcúdia on assistiren al seu meravellós sopar-espectacle.

Per últim, també tenim pensar realitzar una excursió al nord de la nostra illa, en concret a la zona de Formentor, però encara s'ha de perfilar.

En tenir aquestes activitats a punt vos informarem de la manera acostumada. Bones Festes de Sant Domingo.■

Antoni Niell



GERMANDAT DE DONANTS DE SANG DE MALLORCA

Dia 6 de setembre, la Unitat Mòbil de la Germandat visitarà el nostre poble. Com sempre l'acte d'extracció es durà a terme al Convent de les Religioses Franciscanes a partir de les 19 hores.



Festes Patronals SANT DOMINGO 1991

Dijous, dia 1

A les 12 hores: Repicada de campanes i *posada de banderes* al campanar i al balcó de l'Ajuntament.

Dissabte, dia 3

A les 9 hores: *Taller d'estels* amb N'Andreu Móra.

A les 21 hores: Concert de Música religiosa a càrrec del *Quartet Tarannà*, a l'Església Parroquial.

Acte seguit, inauguració de l'*exposició naïf* de Joan Guerra, al Saló de la Biblioteca.



Diumenge, dia 4

A les 18 hores: *Cursa Ciclista* social (per invitació), amb la col.laboració de la Federació Balear de Ciclisme. Organitza: *Club Ciclista de Lloret*.



Dimecres, dia 7

A les 18.30 hores: Repicada de campanes. Sortida del *Dimoni* acompanyat dels *xeremiers de Pina*.

Actuació infantil amb el Grup d'Animació *BULLA*, a la Plaça Jaume I.

Fundació "La Caixa"
DIADES CULTURALS



A les 22.30 hores: CONCERT a càrrec de la *Banda de Música de Montuïri*.

A les 24 hores: *SENSACIONAL REVETLA* a càrrec dels pirotècnics locals GERMANS JORDÀ.



A les 0.30 hores: *GRAN BERBENA* amb el grup musical *ES NOSTROS* de Sineu: ball de saló, tangos, pas dobles, txa-txa-txa... Entrada gratuïta.





Dijous, dia 8

- A les 11 hores: **MISSA SOLEMNE** en honor a Sant Domingo. Predicarà Mossèn Bartomeu Mulet i Ramis.
- A les 12 hores: **Refresc** popular ofert per l'Ajuntament de Lloret, al Centre Parroquial.
- Inauguració de l'**Exposició de fotografies aèries** del terme municipal "**Des de l'aire**" de Bartomeu Amengual, Sabater; al Centre Parroquial.
- A les 18 hores: **Cursa Ciclista** local: Contra-rellotge.
Organitza: **Club Ciclista de Lloret**.
- A les 21.30 hores: **BALL DE BOT** amb el grup "**Aromes des Puig d'En Marron**" de Santa Eugènia, a la Plaça Jaume I.
Organitza: **Grup Font Figuera**.



Divendres, dia 9

- A les 9 hores: **Passejada cicloturística** per a petits i grans.
Destí: Ruberts.
- A les 18 hores: **Volada d'estels** al Camp de Futbol.
- A les 21 hores: **CINEMA** a la Plaça Jaume I.
Projecció de diverses pel·lícules en 16 mm.



Actuació de l'il·lusionista
Joan Bergues: **Màgia i varietat**.
Fundació "La Caixa"
DIADES CULTURALS

Dissabte, dia 10

- A les 7 hores: **Campionat Local de Ca Eivisenc**, a Sa Comuna.
Organitza: **Societat de Caçadors**.
- A les 10 hores: **Curses de natació** al Poliesportiu de Sa Comuna.
- A les 16 hores: **Tirada local de coloms**, a Baix de Sa Riba.
Organitza: **Societat de Caçadors**.
- A les 17.30 hores: **Futbol**.
Equip de 1er i 2on d'EGB.
LLORET - SINEU
- A les 22.30 hores: **GRAN BERBENA**
a la Plaça Jaume I amb els grups

VOLTORES & Nicky Collins
OASIS
T.D.U.M

Diumenge, dia 11

- A les 10.30 hores: **Xeremies**.
- A les 11 hores: **Missa**. Festa a la Vellesa.
- A les 11.30 hores: **XXIV Homenatge a la Vellesa**.
Organitza: **Associació de la Tercera Edat**.
Patrocina: **Banc de Bilbao-Vizcaya**.
- A les 17.30 hores: **Futbol**, a Sa Comuna.
- A les 19 hores: **Corregudes, cucanyes i cintes**, disputant-se les tradicionals **JOIES**.
- A les 21.30 hores: **TEATRE** amb el Grup "**Illa d'Or**" que posarà en escena l'obra titulada

ES MISSATGE
DE SON PERA-FLOR

Durant aquest acte, la **Societat de Caçadors** convidarà tots els assistents a coca i vi.

TRACA FI DE FESTA



A L'ENTORN DE LES DARRERES ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES A LES ILLES BALEARS

Els resultats de les darreres eleccions locals i autonòmiques a les nostres illes s'han caracteritzat per dues sorpreses relatives. D'una banda, la Ciutat de Mallorca, el principal bastió del socialisme espanyol a les Illes Balears, ha fet fallida i no ha pogut resistir l'ofensiva del conservadorisme de filiació espanyolista. L'altra sorpresa -aquesta més agradable- de les eleccions ha estat el nacionalisme, representat pel PSM, que ha trencat el bipartidisme PP/PSOE i s'ha convertit en al tercera força de les Illes Balears.

Aquestes dues sorpreses són, com dic, relatives, en tant que en una terra com la nostra, intensament colonitzada i altament alienada en tots els aspectes de la vida, les sorpreses amb majúscules, que només podrien venir de la mà d'una represa considerable i decidida vers la recuperació efectiva de la nostra identitat nacional, són tremendament difícils que s'esdevinguin, almenys en els nostres circumstàncies actuals. En aquest sentit és d'allò més evident que estam a anys llum de l'amor propi i del sentit de la vergonya i de la dignitat de nacions com l'eslovena, la croata, la lituana o la

letona, per posar alguns dels exemples més coneguts.

Però bé, tornant al nostre cas concret -ai las!- hem de dir que la coalició *Partido Popular-Unió Mallorquina* (PP-UM) ha estat la gran guanyadora d'aquests comicis. Per primer cop en aquesta recent democràcia de nou encuny, l'Ajuntament de Ciutat i la Comunitat Autònoma de Balears estan en mans de la mateixa força política. La candidatura conservadora (espanyolista) ha obtingut, per primera vegada, la majoria absoluta, tot fent mèrits per superar fins i tot Galfcia i Castella-Lleó com a comunitat més conservadora de tot l'Estat. Males perspectives, doncs, per a les nostres illes, en mans d'una dreta aliena, salvatge i especuladora. Únicament Menorca se salva del naufragi, tot per la unió de forces entre el PSOE i el PSM-EEM (*Entesa de l'Esquerra de Menorca*).

Sortosament, el PSM ha vingut a trencar una mica l'ensopiment i l'engalipada general. El partit nacionalista ha obtingut uns resultats prou dignes, tot aconseguint representació al Parlament Balear (tres diputats, un més dels que tenia), a Ciutat i a les principals po-

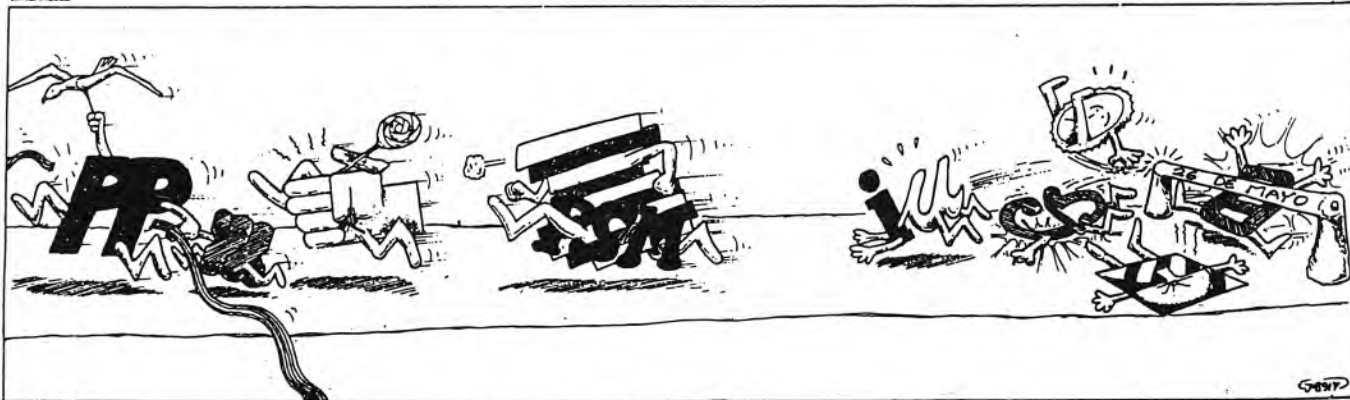
blacions de Mallorca (Manacor i Inca), la qual cosa no havia assolit mai en els seus 15 anys d'existència.

A la Ciutat de Mallorca el PSM-Nacionalistes de Mallorca ha aconseguit dos regidors, quan no en tenia cap. A la Part Forana també ha crescut, tot obtenint majories absolutes a Santa Maria i Vilafranca. I encara diverses candidatures independents que tenien el suport del PSM han obtingut majoria a Artà, Sineu, Mancor i Lloret.

A Menorca, l'*Entesa de l'Esquerra de Menorca*, composta pel *Partit Socialista de Menorca* (que amb el *Partit Socialista de Mallorca* i l'*Entesa Nacionalista i Ecologista d'Eivissa* constitueix la *Federació d'Esquerra Nacionalista de les Illes Balears*), el *Partit Comunista dels Pobles d'Espanya*, *Esquerra Unida* i independents, aconseguia dos escons (els mateixos que tenia) i representació a tots els ajuntaments de l'illa. A Eivissa, l'*Entesa Nacionalista i Ecologista d'Eivissa*, que es presentava per primera vegada a unes eleccions municipals, ha tret un regidor a la capitat, però no arribava a aconseguir cap escó. ■

Andreu Salom

J.M. BARCELÓ





LES ELECCIONS LOCALS A LLORET

La campanya electoral va suposar per uns dies la visita de coneguts polítics que habitualment no es deixen veure per la nostra vila i que ens visitaren per demanar-nos els nostres vots. Entre altres, vàrem poder veure al President del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger; al candidat socialista al Govern i aleshores batle de Calvià, Francesc Obrador; a Guillem Vidal, Francesc Triay i alguns més.

En aquesta ocasió havia minvat el nombre de candidatures en relació a les anteriors eleccions. Eren tres en lloc de les cinc del 1987. Els *Independents*, feels com cada quatre anys, es tornaven a presentar. El *PSOE* ho feia per segona vegada, i per primera veada concorrien el *PP* i *UM* junts, en coalició.

Els que trencaren el foc dels actes públics varen esser els del *PSOE*. Dia 28 d'abril, En Francesc Obrador, candidat a la presidència del Govern Balear, presentava la candidatura socialista al Bar Es Pou. Es feia públic que Joan Bonet tornava esser el candidat a

l'Ajuntament. Francesc Triay, segon a la llista parlamentària, era l'encarregat de presentar la candidatura socialista al nostre poble dia 14 de maig. També era al Bar Es Pou, igual que la festa-míting de campanya que tengué lloc dia 21 de maig. Mancaven cinc dies per arribar a les eleccions.

La candidatura encapçalada per Na Maria Vanrell sols feia un acte públic. Acompanyada per alguns membres de la candidatura de la coalició *Partit Popular-Unió Mallorquina*, l'acte se celebrà a damunt Can Putxet i comptà amb la presència de Joan Verger i Guillem Vidal que demanaren el vot a tots els presents.

La *Candidatura Independent Lloritana* tornava presentar a N'Arnau Mateu com a candidat a batle. Dia 15 de març, havien celebrat el que anomenaren *Assemblea General CILL* en què feren un repàs de la gestió municipal aquesta darrera legislatura i presentaren, en el transcurs d'un sopar, els primers integrants de la



llista a les eleccions municipals.

L'acte públic ho feren al Centre Parroquial i no va venir cap convidat de fora poble, tots els que formaven part de la llista varen parlar. Això era dia 24 de maig, quan mancaven poques hores per arribar a les eleccions.

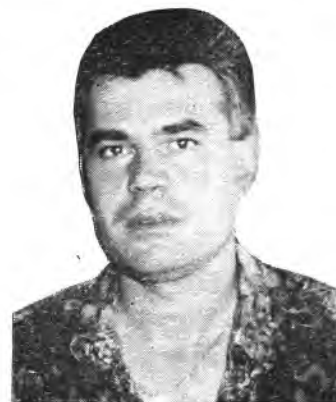
Els resultats ja els coneixeu, els *Independents* tenen ara cinc dels set regidors que componen l'Ajuntament, i la candidatura *PP-UM* dos. N'Arnau Mateu torna esser el batle amb la major majoria aconseguida fins ara en les quatre eleccions municipals que s'han celebrat des del 1979.■



Joan Jaume
Independents



Felip Munar
Independents



Antoni Coll
PP-UM



Sembla mentida...

que tot faci pensar que al nostre terme hi hagi dos establiments d'oferta turística il·legal.

que ningú se'n doni per assabentat.

que aquesta secció sigui tan famosa com Na Ben Vista.

que l'Ajuntament de Lloret votàs al candidat del PP a la Mancomunitat del Pla.

que a un diari de Mallorca diguessin que els Independents eren d'esquerres.

que segons quines decisions es prenguin tan lleugerament.

que des de les eleccions ja han passat dos mesos i com per Nadal: *Festes passades, coques menjades.*

que la piscina estigui tan neta.

que ningú hagi pensat en il·luminar el campanar per defora.

que les cases de Llorito se venguin tan cares.

que al nostre poble ja tinguem tres restaurants.

que hi hagi tanta gent que vagi al metge de Portocolom.

allò que diu: *Doctores tiene la iglesia.*

que per Lloret hi hagi tanta figurera.

que hi hagi tan poques guardes d'indiots.

... idò és ben ver.

CITES FAMOSES

Gaudeix avui. És més tard del que creus.
(*Proverbi xinès*)

He comès el pitjor pecat que un home pot cometre.
No he estat feliç. (*J.L. Borges*)

La llei és poderosa, però més poderosa és la necessitat. (*Goethe*)

Àngel, la dona que hom voldria posseir; dimoni, la que hom té. (*Decourcelle*)

Tots els homes s'odien per naturalesa els uns als altres. (*Pascal*).

Del fanatisme a la barbàrie no hi ha més que una passa. (*Diderot*).

Dues coses m'admiren: la intel·ligència de les bèsties i la bestialitat dels homes. (*T. Bernard*)

Quan l'home no es troba a ell mateix, no troba res.
(*Goethe*)

Passar per idiota als ulls d'un imbècil, és un delict d'exquisit bon gust. (*Courteline*)

L'home ha nascut lliure i a tot arreu es troba subjecte amb cadenes. (*Rousseau*)

Una paraula fereix més profundament que una espasa. (*R. Burton*)

Quant a mi, només sé que no sé res. (*Sòcrates*)

Amb el coneixement augmenten els dubtes.
(*Goethe*)

El principi més profund del caràcter humà és el deler d'esser estimat. (*William James*)

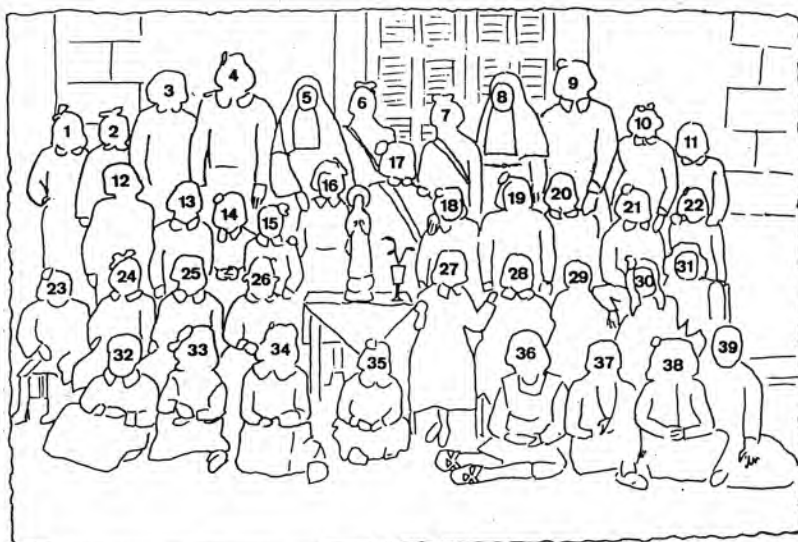
Andreu Salom



Una altra fotografia de Ca Ses Monges i una altra fotografia feta per Pere Mascaró, de Maria de la Salut, *Mestre Pere des retratos*.

Aquesta va ser feta entre 1950 i 1960, a la Plaça de l'Església, just darrera el convent. Hi podem veure:

1) Bel Font, 2) Maria Beateta, 3) Catalina Pollensina, 4) Margalida Filau, 5) Sor Maria Jesús †, 6) Magdalena Maneta, 7) Coloma de S'Arracó, 8) Sor Antònia, 9) Antònia des Forn, 10) Petra Llofriva, 11) Antònia de Sa Font, 12) Teresa d'En Josep, 13) Catalina Lulla, 14) Antònia Recolada, 15) Catalina Bossa, 16) Magdalena Negreta, 17) Maria des Pou, 18) Maria Somereta, 19) Margalida Niell, 20) Maria Sastre, 21) Margalida Garcies, 22) Antònia Panxona, 23) Magdalena Garcies, 24) Catalina Garcies, 24) Coloma Xoroi, 25) Bàrbara Llubina, 26)



Joana de Son Brondo, 27) Catalina Company, 28) Francisca Niell, 29) Catalina Blanca, 30) Antònia Bolera, 31) Catalina Ribera, 32) Maria Sastre, 33) Catalina Palema o de Can Sòller, 34) Maria Blanca, 35) Maria Molla, 36) Francisca

Pinera †, 37) Catalina Sastre, 38) Maria Lloraca. ■

Fotografia cedida per madò Paula de Can Company.



FONTETES, AUBELLONS I POUS DE GREIXINA

Fontetes, aubellons i pous de greixina, tres jaços d'aigua natural que es podien observar normalment allà per les dècades de principi de segle i fins ben entrada la de 1940, no només a la Serra de Tramuntana, sinó també a les planures de qualsevol contrada de Mallorca.

Fonts que rajaven tot l'hivern i la primavera, i inclús al llarg de tot l'any. Poques zones de Mallorca hi havia on no brolassin les aigües que, transparents i cristal·lines, a més de apaivagar la set dels animals, donaven un aire de frescor a molts indrets del centre de l'illa.

FONTETES

Amb nom propi, pagès i popular: Sa font de Sa Bruixa, a Son Macià; Sa Font de Sa Mola, a S'Espinagar; SA Font de S'Avall, una de les més cabdaloses de la comarca; i així en tenim enregistrades més de cent just

en el terme municipal de Manacor.¹

La majoria d'aquestes fontetes se secaren a partir de 1950, però gràcies al passat hivern, llarg i plujós, moltes d'elles han tornat a brollar.

AUBELLONS

Una cosa molt típica de la nostra pagesia, però molt diferent a les fontetes, ja que mentres aquestes rajaven aigua de manera natural, els aubellons² ho feien per obra d'unes canalitzacions subterrànies cavades per l'home a terres de poc desnivell on s'embassava l'aigua, anegant els sembrats.

Eren obres sencilles, modestes, però on l'experiència i el mestratge dels nostres padrins quedaven demostrats a base d'una feina dura, però segura i duradora, ja que inclús després de quasi un segle segueixen funcionant a la perfecció.

Tot un procés rústic es duia a terme per deixar laborable i productiva la terra del nostre pla. Primerament, s'obrien unes s'quíes d'una amplada aproximada d'un metre i d'una profunditat suficient per desnivellar convenientment el jaç; aquesta s'quia s'omplia de grans roques col·locades convenientment perquè a través d'elles es filtràs l'aigua i seguís un trajecte subterrani fins el torrent més pròxim. Aquestes roques se tapaven de terra i l'aubelló quedava dissimulat, com si no existís.

Havia de ploure molt perquè els aubellons rebentassin, encara que quasi cada any això succeïa, però només un parell de setmanes, quan els excessos climatològics feien que aquests llits d'aigua resultassin insuficients, circumstància que solia passar a la tardor i a la primavera, que era quan solien donar-se el major nombre de pluges.

A partir dels anys 50, vengué la sequera i els aubellons quedaren pràcticament inactius, fins que aquest passat hivern i a l'igual que nombroses fontetes, han recuperat la seva fesomia i la seva missió, i veïm com ragen aigua a les voreres de camins, s'quíes i torrents.

POUS DE GREIXINA

Una altra cosa molt corrent i pròpia dels nostres camps i que no faltava a quasi cap finca del Llevant mallorquí: *Es pouet*. Un forat picat toscament, encara que després paredat amb mestria i art, amb una profunditat que quasi mai arribava





als quatre metres i on rajava aigua filtrada a través de la terra que era suficient per proveir la propietat, i fins i tot per regar les hortalisses per a consum particular.

Aquesta aigua s'anomenava de greixina³, res de corrents subterranis o venes com vulgarment es diu, però quedava el pou ple i durava fins a les primeres pluges de la tardor. Però per diversos motius, se secaren els pous de greixina; primer degut a la llarga sequera de les dècades de 1950, 60 i 70, també degut a la introducció de motors i bombes que buidaven de manera ràpida l'aigua que ja no es tornava posar sistemàticament; i per últim, la proliferació de grans perforacions que absorbiren l'aigua de greixina. Però aquest hivern passat amb les pluges abundants, els nostres més de 2000 pous de greixina han tornat a donar senyals de vida i es troben plens com fa temps que no es veia; amb les seves peculiaritats, la seva llegenda, bordada de misteris i fantasia.

Pous d'aigua medicinal, termal, gasejada, dolça, salada, calenta, pudenta...

Pous amb una tràgica història, on per tradició i llegenda se contenen desaparicions de persones, animals o eines, morts i tantes altres coses que només coneixem a través d'informacions amb més fantasia que base real. Molta gent major, sobretot gent del camp, que ha curtit la seva pell baix del sol i el fred hivernal que la tallava, guarda amb gelosia algunes d'aquestes històries o llegendes en les que apareix de manera obligada el paper del pou de greixina i de les seves propietats curatives o de la tragèdia que absorbeix en el seu fons les restes d'amors

perduts. Però tot això, amb una escassa constància escrita, s'ha sabut de boca en boca amb el pas de les generacions. Ara després de moltes dècades de sequera han tornat recuperar la seva vida, encara que el protagonisme que tengueren altre temps, quan l'agricultura era el motor de la societat mallorquina, ja només quedarà en el record dels qui visqueren les seves conseqüències.■

Sebastià Nicolau

NOTES

1. L'autor de l'article és manacorí, d'aquí que al text faci referència al terme municipal de Manacor.
2. L'ortografia correcta és albelló.
3. Aigua de pou no procedent de vena, sinó de la filtració de les pluges.

AUBELLONS

El *Diccionari Català-Valencià-Balear* de Mossèn Antoni M^a Alcover recolleix quatre significats diferents de la paraula *aubelló* o *albelló* que facin referència a l'aigua.

Juntament a la significació d'aquesta paraula que s'usa a l'article publicat a aquestes pàgines, referint-se a una "Siquia que fan en els camps de conreu, revestida de pedres grosses i reblida de terra, de manera que vaja per davall la terra, i que serveix per recollir l'aigua de pluja i evitar que hi haja moll" (en castellà, *tijera*), la paraula *albelló* es pot referir a:

- Conducte subterrani per on se'n van les aigües sobreres o brutes (castellà, *albañal*).
- Forat que comença un conducte subterrani d'aigües sobreres o inútils (castellà, *sumidero*).
- Forat per on desemboca un conducte subterrani (castellà, *desagüe*).



El cançoner popular també fa referència al mot:

*Bona amor, des que no hi sou
m'han haguda de sagnar;
sa sang per mes venes va
com aubellons dins un pou.*

I encara també trobam algunes dites populars que en parlen:

- Han esclatat els aubellons: Ho diuen quan per l'excés de pluja els aubellons no poden recollir tota l'aigua que hi acudeix, i fan borbolleig.
- Beure més que un aubelló: Esser molt bevedor.■



COL.LABORACIÓ

Tres dies abans...

Joan Daniel Bezsonoff

Des d'aquella nit del juliol, no he tornat a parlar-te... Per què ho faria si no contestes a les meves lletres? Per sentir de nou el contestador? Per tenir la confirmació que no hi ha lloc pels somnis en la realitat? Si t'estimo tant com ho pretenc, cal que respecti la teva voluntat. La comprenc, la respecto però pateixo... Malaguanyat amor!

Si sabessis com em dol que m'hagis tancat per sempre en un armari de la teva memòria... T'ocorre de pensar en mi fora dels moments en què tires els números de la revista a la qual t'he abonat? No puc admetre que continuïs vivint com si res. Quan l'Eric m'explica que ets més a més sexy amb els teus jeans sàviament foradats als genolls, que t'ha vist pel carrer amb l'altre, tens els cabells arrissats ara, m'estimaria més que fossis morta... What kind of fool Am I?¹ He estimat dues dones. Una podia però no volia; l'altra volia però no podia...

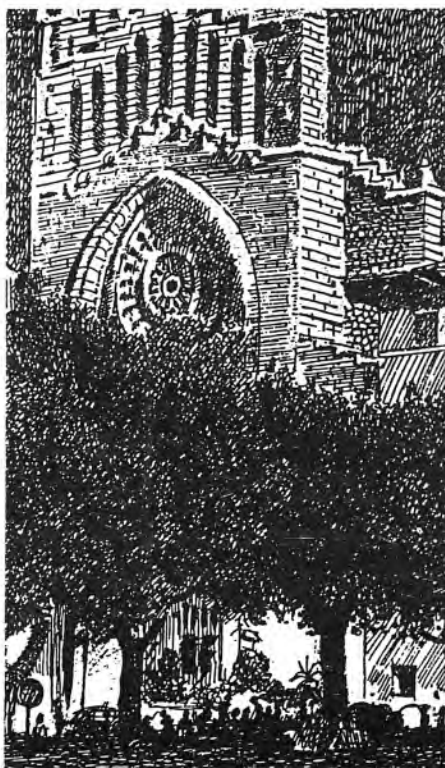
• • •

Vaig tornar a rodar sota les teves finestres el 24 d'agost quan me'n vaig anar de Cardincourt. Dia de joia! Vaig romandre amagat dins del camp de blat un parell d'hores. Quan vaig resoldre a partir sobre mitjanit, em seguia algú. Em vaig girar i l'ombra es va esvanir² carrer de Paillart endins. Eres tu?

Vaig tornar a Valença i a Tòr-

non i les dues ciutats se'm van semblar marcides...

Perquè fos completa la meva felicitat, el padrí va ser a les portes de la mort. Vaig haver de deixar-lo a l'espital³ de Perpinyà i de tornar a la feina. Tres dies abans, però, vaig fer un darrer pelegrinatge insensat. Volia saber si havíeu renyit amb el teu xampió... Naturalment, fou la primera persona amb qui em vaig creuar quan vaig eixir de l'hotel Univers. Maco el noi, igual de cregut, al volant d'un cotxe que mai no em podré pagar ni conduir... Vaig arribar a casa teva sobre les dues. Fins a les quatre vaig visistar el cementiri que escala



els primers pujols de l'Artois i vaig cercar debades la tomba de la teva àvia. A les quatre em vaig asseure a dalt del turó, a la boga del bosquet. Vas sortir amb els pares cinc minuts després. Us vaig esperar fins a dos quarts de vuit. Anava pels carrers ple d'inquietud per l'avi. Tota la tarda em sonà a les orelles la pregunta de tots els veïns "i el padrí, manyac⁴, com va?" com si toquessin campanes de morts. Acabava de telefonar de la plaça del Marne estant per conèixer el veredict dels metges quan em vas veure... Vas sàller⁵ al portal i vas guaitar de tota banda per veure'm... Oi que sí? Era davant teu, aimia⁶, dins del camp. Vaig capbussar en el rostoll i vaig fer cinquanta metres, repant fins a la ronda. Vaig esperar que arribés En Didier rera un avet. No arribava pas... I si haguéssiu tallat? Tot era possible de nou... A les vuit i cinc, vaig veure com baixava de l'auto i entrava a casa teva sense trucar. Me'n vaig anar lentament sota els tillols⁷. ■

Nyils, Catalunya Nord
3 de setembre de 1990

NOTES

1. Quina classe de beneit som?
2. Desapareixer.
3. Forma antiga de la paraula hospital.
4. Terme afectuós utilitzat per designar un infant, un moltó, una ovella...
5. Al Rosselló i Conflent, sortir.
6. Dona amada, respectivament a l'home de qui és amada, amb qui té relacions amoroses.
7. Tillers.

PUERTO RICO IS NOT CATALONIA

El passat mes d'abril es va fer entrega del Premi *Príncipe de Asturias* a Puerto Rico, pel seu suport i la seva defensa de l'espanyol (per allà no soler dir castellà). La defensa de l'espanyol que han protagonitzat alguns sectors d'aquest país ha culminat amb la seva declaració com a únic idioma oficial i amb la posterior concessió del premi.

Qualsevol persona mínimament conscient del que suposa defensar la integritat i la supervivència d'un idioma al territori que li és propi (encara que només li sigui propi des de fa alguns segles, com en molts de llocs) s'haurà alegrat de veure com els portorriquenys han sabut fer front a l'anglès. I s'haurà alegrat perquè defensar la permanència d'una llengua i evitar la seva desaparició suposa defensar la permanència i evitar la desaparició del poble que la parla.

El que és "curiós" de tot aquest procés és que Puerto Rico hagi estat guardonat amb un premi concedit per individus que solen defensar la utilitat dels idiomes **majoritaris**; per gent que acluca els ulls quan el seu idioma, per mantenir la seva **majoria**, exerceix la pressió, quan no opressió, sobre d'altres idiomes **minoritaris** (més bé minoritzats), encara que siguin propis o fins i tot oficials al seu territori. Però això per a ells és secundari i ho intenten justificar amb multitud d'arguments que sempre convergeixen al mateix lloc: la **utilitat** d'un idioma (del seu idioma) és el que compta.

I aquí és on es contradiuen de manera flagrant, perquè els defensors

a ultrança de l'espanyol (ells s'estimen més anomenar-lo així, i no castellà, per raons purament polítiques i no lingüístiques) als territoris de l'Estat que tenen un altre idioma propi utilitzen sempre una sèrie d'arguments culturals, de prestigi, d'utilitat, que se'ls posen radicalment en contra en el cas portorriqueny. Allà, la cultura, el bon sentit, el prestigi i, en definitiva, la utilitat, entesos com els entenen ells -a favor aquí del castellà, enfront del català, del gallec o del basc-, pesen més del costat anglès.

Amb això es demostra que el que els preocupa únicament i exclusiva és no ja el manteniment del seu idioma, sinó la seva expansió, a costa del que sigui, per poder fer front a l'empenta d'altres llengües més **internacionals** com són l'anglès o el francès; i que identificar **llengua** amb **cultura** i aquesta amb **nació** els

resulta repugnant només quan no es tracta de les seves. I el pitjor és que no és un problema específic d'aquí, això passa a tots els estats on hi ha una llengua privilegiada i passa amb tots els defensors d'aquestes llengües **majoritàries** que els altres hem d'aguantar; el que succeeix és que aquí són més folklòrics, ja sigui amb els *300 millones*, amb la polèmica de la *ñ*, o amb l'absurd orgull de l'expansió de l'**spanglish** (barreja d'espanyol i d'anglès espanyolitzat que es parla a determinades zones dels Estats Units, i que no és capaç d'entendre'l cap d'aquests espabilats).

Quan aquests senyors parlin aquí del necessari predomini de l'espanyol, ineludiblement haurien de pensar a partir d'ara en Puerto Rico, si és que tenen dignitat. ■

E.O.

SOLUCIONS

5	+	4	-	1	=8
+		+		+	
3	+	4	-	1	=7
:		-		-	
2	x	1	+	1	=3
=4		=7		=0	



	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	J	O	D	I	E	R	I	E	S	
2	B	O	T	A	N	A	G			
3	R	U	S	E	V	A	L	A		
4	O	I	R	R	E	A	L	L		
5	D	I	T	A		R	A	D	I	
6	A	J	O	G	L	A	R	V		
7	V	I	A	O	U	O	C	A		
8	A	R	O	L	L	A	O	R		
9	A	R	R	A	U	L	L	I	R	





El treball d'una Comissió: la de Cultura

Una altra vegada no hi faré broma: vos asseguro que quan vaig dir aquell vespre: *"Faig comptes entrar a l'Ajuntament"* no em pensava mai que vos ho agafaríeu seriosament; bé sabeu que ho vaig dir en un context molt concret i que no ho vaig pregonar mai pel carrer. Però una vegada dedins sí que vos vull dir que estic content d'haver entrat. I voldria, d'aquí a quatre anys, haver fet una tasca que tots ens sentiguem orgullosos, que tots ens sentiguem participants i que tots la vegem com a *nostra*.

Des de les Regidories de Cultura i Esports hem organitzat les activitats de vacances per a l'estiu de 1991: excursions, taller d'estels, curset d'informàtica, curset de tennis, curset de natació, curset de fotografia. Així mateix confeccionem un llistat de nins i nines que vulguin assistir a classes per a preparar-se per a l'examen del Conservatori de Música. Aquesta iniciativa no va tenir en compte la tasca duita a terme per Na Francisca Jaume ja que no n'estàvem assabentats, però va quedar clar que Sor Josefa seguiria amb les seves classes i es potenciaria l'assistència a les classes de repàs. Només ens mou l'ànsia d'aconseguir un grup de persones que en un futur tinguin la carrera del Conservatori de Música i si es comença des de joves és més bona de fer.

Ens hem entrevistat amb el President del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger; amb la Directora General de Joventut, Virtuts Marí; i amb el Director General d'Educació, Bartomeu



Rotger.

Juntament amb Santiago Cortès hem començat la primera part de la primera classificació de l'Arxiu Municipal, tasca molt àrdua. Més envant es formarà una comissió.

Hem organitzat les Festes Patronals de Sant Domingo 1991.

Hem començat a fer les primeres passes perquè el nostre poble tinguí ben aviat un altre fill il·lustre, una persona que cal reconèixer i honrar:

Montserrat Fontanet.

Aquestes només són unes quantes idees, les més vistoses, que portem des de l'Ajuntament. Vos asseguro que me mou el desig de poder presentar, al final, una relació ben detallada del que hem fet i poder dir, juntament amb els lloretans: *Estic orgullós d'haver passat per l'Ajuntament i haver col·laborat a dur a terme tot això.* ■

Felip Munar



Sobre l'homenatge

Vull agrair públicament la bona intenció de mossèn Santiago Cortès; només una actitud de reconeixement i d'honra l'han mogut a fer aquest acte. Repetesc: gràcies.

Una vegada deixat clar això -ja que no vull ser desagratit o semblar un orgullós sense escrúpols- vull dir que no m'ho mereixia -i no ho dic per falsa modèstia: ho dic ben sincerament-. El doctorat m'ha ocupat sis anys de feina, moltes hores de dedicació absoluta i d'investigació, i he tengut la sort que el tribunal ho reconegués. Però res més.

Ara passant a la part personal i,

per això, egoista, també és veritat que m'he sentit satisfet de veure com el mateix poble que m'ha vist néixer i créixer ha tingut el detall d'aquesta dedicació. Vos asseguro que quan he anat a un altre lloc a fer qualche acte o que m'han fet algunes consideracions, no he sentit el mateix que aquest vespre a Lloret. I és que me n'he adonat que estimo el meu poble, cada una de les persones que hi viuen, cada una de les accions que es fan pel bé dels lloretans.

Per tot això i moltes altres coses que només el silenci pot comunicar, vos dic gràcies de tot cor. ■

Felip Munar



Normes per a educar futurs delinqüents

1. Donau al fill, des de la infància, tot quant desitgi i vulgui: d'aquesta manera es farà gran convençut que tot el món li deu coses.

2.- Si diu beneïtures, reis; així semblarà que és molt graciós.

3.- No li doneu cap informació de tipus religiós: quan sigui gran ja escollirà ell tot sol.

4.- No el faceu enfadar dient-li: *Això està mal fet, no ho facis més.* Podria crear-se complexos de culpa, i més tard, quan per exemple sigui detingut per robar, estarà convençut que la societat és la que el persegueix.

5.- Recolliu tot el que ell tira a terra: així es convencerà que tothom està al seu servei.

6.- Deixau-li llegir tot: novel·les, revistes, cinema, televisió, vídeos... Ell totsolet sabrà destriar la palla del

gra.

7.- Discutiu sempre davant d'ell: quan la vostra família estigui destrossada, ell no se n'adonarà.

8.- Deixau-li tots els doblers que vulgui per a complaure els seus capricis, d'aquesta manera no sospitarà que per poder-ne disposar s'ha de treballar.

9.- Que tots els seus desitjos romanguin satisfets: menjar, beure, divertir-se, festes... Del contrari resultarà frustrat.

10.- Donau-li sempre la raó, no el contradigueu: els professors, la gent, la llei, sempre desitgen fer el mal a aquest pobre al·lot.

11.- Quan hagi arribat a una certa edat i sigui un desastre, proclamau que mai no heu pogut fer res per ell.

12.- Teniu present que si no actuau amb mà de ferro dins guant de

vellut, el vostre fill us ho tirarà a la cara quan sigui gran.

13.- No exigeixis al teu fill allò que tu no has estat capaç de donar-li amb l'exemple de la teva vida: honradesa, treball, generositat. Del contrari series un hipòcrita.

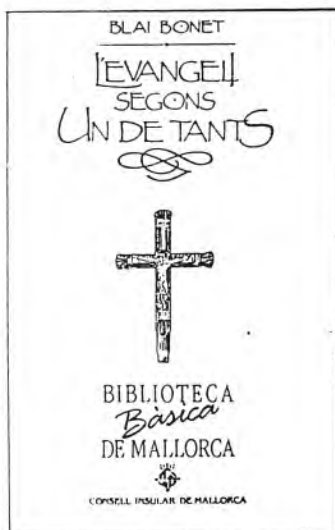
Si un fill indisciplinat i consentit porta una vida de perdició mentre el seu pare hi consent, ¿no és culpable, amb aquesta mollor, la tolerància del pare?

Els pares que s'han preocupat d'educar els seus fills, que no es preocupin massa si els fills fan cas omís dels consells i correccions i fins i tot de la severitat. Vosaltres feis la vostra part; Déu li demanarà la seva. (Sant Agustí, 354-430)-

***Comandància de Policia de Seattle
Estats Units***



Llibres



Blai Bonet
L'Evangelí segons un de tants
 Col. Biblioteca Bàsica de Mallorca, 41
 Ed. Moll. Palma, 1991
 112 pàgines, 300 pta.

Amb Blai Bonet (Santanyí, 1926) s'inaugura realment la poesia mallorquina de postguerra. En els seus primers reculls de versos (*Quatre poemes de Setmana Santa*, 1950, i *Entre el coral i l'espiga*, 1952) trencà, almenys en l'aspecte formal, amb la tradició de l'Escola Mallorquina, oposant-hi la llibertat mètrica i una metaforització brillant, que acusa la influència dels poetes castellans de la generació del 1927. Amb *Cant Espiritual* (1953) derivà vers una inquietud religiosa prou confusa, de la qual és la mostra culminant *L'Evangelí segons un de tants*, obra que obtingué el premi *Carles Riba* l'any 1962.

A *L'Evangelí segons un de tants* aquesta religiositat és tan apassionada que no es deté davant la possible blasfèmia consegüent a l'exagerada humanització de Jesucrist, com sembla la de fer-li dir, al segon poema del recull:

*-De morir entre dos lladres, Blai,
 ¿què vols que te'n digui?*

Érem tres, tots tres moríem i ens moríem.

*Mirat des de la creu, que era el meu
 punt de vista,*

*m'ofegava entre dos que s'ofegaven
 i, devers tres quarts de tres,
 em feien companyia més que no pas el
 Pare.*

L'Evangelí segons un de tants és un recull de divuit poemes, on parlen Jesucrist i el poeta, i on el poder expressiu i el desordre conceptual arriben a una situació límit. ■



Antoni Serra
Per ben morir
 Col. Biblioteca Bàsica de Mallorca, 40
 Ed. Moll. Palma, 1991
 120 pàgines, 300 pta.

Per ben morir - un títol temàtic de matís irònic- va publicar-se per primera vegada l'any 1988 i pot inscriure's dins el cicle de les novel·les negres, amb les quals manté uns punts de contacte innegables. *Per ben morir* és una "short story" d'un escriptor experimentat. És sense cap dubte una novel·la menor, voluntàriament menor, dins el conjunt de la seva obra. Antoni Serra s'ho ha volgut passar d'allò més bé escrivint una barreja de novel·la negra, novel·la d'intriga i novel·la policial i això ja és una raó prou suficient per prestar-li un mínim d'atenció. El cas sobre el qual gira l'acció de la novel·la és resolt o aclarit al lector. Una novel·la, per tant, d'estructura tradicional, ben ordida, sense cap error compositiu. L'obra d'un coneixedor de l'ofici.

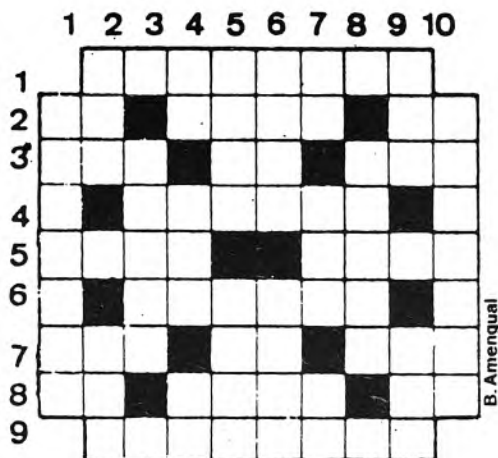
El periodista-narrador és un personatge idiosincràtic de la narrativa d'Antoni Serra. Voreja la trentena, ha tornat fa poc temps a Palma on treballa en un diari. Solitari, crític amb la societat que li ha tocat de viure, buscador deses-perat de l'amor femení, té dues característiques que el defineixen: té constants ereccions i està obsessionat per les banyeres, objecte que, com es veurà, té una funció molt important dins al seva vida, ja que són uns "dels artefactes més erotífers i sensuals que hi ha en aquest món de febleses i petites vanitats" i és el millor per fer-hi "un dinar pantagruèlic". La seva filosofia de la vida, basada en Josep Pla, segons la qual "només es pot ésser feliç una sola vegada", es veurà irònicament realitzada.

Antoni Serra (Sóller, 1936), periodista i narrador, s'ha dedicat darrerament al cultiu del gènere policíac. A la primera novel·la que va publicar dins aquesta línia, *El blau pàl·lid de la rosa de paper* (1985), apareixia la figura de l'inspector Celso Mosqueiro, detectiu portuguès, una mica escèptic i prou amant de la bona taula, que cal considerar una troballa encertadíssima. Les seves aventures han estat continuades a altres episodis recollits a les novel·les *L'arqueòloga va somriure abans de morir* i *Espurnes de sang*. En una altra direcció, és autor d'algunes novel·les de caire més aviat experimental -*El cap dins el cercle*, *Rapsòdia per a una nit de Walpurgis*, *Nuredduna*- i de diversos volums de narrativa breu i d'assaig. ■





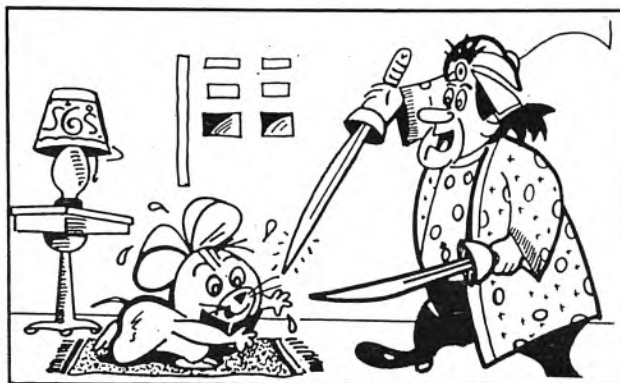
MOTS ENCREUATS



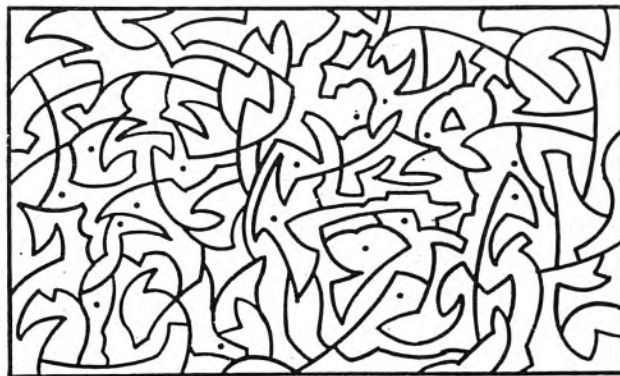
ENCREUAT.— **HORITZONTALS.**— 1: Taller o botiga del qui fa o ven joies. (en plural). 2: Adequat, apropiat. Organització militar occidental. Símbol químic de l'argent. 3: Natural de Rússia. Camina cap a aquí (al revés). Extremitat superior de les aus. 4: Vocal. Fantàstic, imaginari. Xifra romana. 5: Sentència, opinió, allò que se diu. La meitat del diàmetre d'una circumferència, comptant des del centre. 6: Vocal. El qui antigament anava cantant, ballant i fent jocs pels carrers i castells dels senyors. Consonant. 7: Conjunt dels rails sobre els quals circula un tren. Cèl·lula que és el germen femení d'un animal. Ocell semblant a l'ànec, però més gros i blanc. 8: Terminació verbal. Escudella amb dues anses. Metall preciosos. 9: Abatre, ajupir.

VERTICALS.— 1: Ornamentava un teixit amb dibuixos fets amb passades d'agulla i fil fi. 2: Peça de fusta amb la qual dos animals són junyits pel coll a l'arada o al carro. Símbol químic del iode. Indignació, exasperació, irritació. 3: Conjunció. Pila de carboner, carbonera. Matricula de Romania. 4: Un dels satèl·lits de Júpiter, descobert per Galileu en el gener de 1.610; té una temperatura superficial de -150°C . Motiu, causa, perquè. Matricula d'una província de Galícia. 5: Els espais celestes. Manca de moderació en el menjar i el beure. 6: Planta crucífera d'arrels camoses comestibles. Personatges de còmics, revistes i d'un programa de dibuixos animats de TVE. 7: Prefix negatiu. En aquest mateix moment. Contracció gramatical. 8: Vocal. Poble de Mallorca. Xifra romana. 9: Substància que serveix per a condimentar i conservar aliments. Cinc-cents. Organ central de la circulació de la sang. 10: Clissar, afinar, destriar, entreveure, sebre veure una cosa difícil de copsar.

7 DIFERÈNCIES



DIBUIX AMAGAT



SOLUCIONS A LA PÀGINA 15

PROBLEMA MATEMÀTIC

	+		-		=8
+		+		x	
	+	4	x		=7
:		-		-	
	x		+	1	=3
=4		=7		=0	



EMERGÈNCIES PART FORANA



Servei de Bombers
del Consell Insular de Mallorca

- Parc principal
- Parc auxiliar

amb la meitat
de números
l'ajudem
en la meitat
de temps

ACCIDENTS
INUNDACIONS
RESCATS
INCENDIS



CONSELL INSULAR
DE MALLORCA